

Олена Світліковська,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов
гуманітарних спеціальностей,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
<https://orcid.org/0000-0003-0648-8310>
м. Луцьк, Україна

Оксана Шкамарда,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
<https://orcid.org/0000-0003-2531-6442>
м. Луцьк, Україна

Реалізація вербалізаторів концепту VALUES у текстах промов британських політиків

The implementation of the verbalizers of concept VALUES in the transcripts of British politicians' speeches

Анотація. У статті досліджено вербалізатори британської системи цінностей через концепт VALUES та їх реалізацію у політичних промовах. Проаналізовано теоретичні підходи до теми та запропоновано методи дослідження. Виокремлено ключові вербалізатори концепту як: *Work, Patriotism, Public institutions, Democracy, Rights and duties, Family values, Collaboration, Freedom, Market economy, Consumerism, Success, Respect / pride, Science, Private property, Value(s), Rule of law, Community, Health, Tolerance, Justice, Honesty, Wealth, Money, Happiness*. Досліджено різні аспекти цінностей, включаючи їх роль у формуванні образу політика, відтворенні ідеологічних установок та співвіднесенні зі суспільними очікуваннями. Проаналізовано конкретні приклади з промов британських політиків, що ілюструють важливість різних цінностей у політичному мовленні. Представлено широкий корпус даних у вигляді текстів промов, які включають промови ключових політичних діячів, від прем'єр-міністра до лідерів опозиції. Здійснено глибокий аналіз виокремлених вербалізаторів цінностей у британських політичних промовах з акцентом на гнучкість цих вербалізаторів залежно від різних політичних лідерів, політичних, соціокультурних та історичних змін у британському суспільстві. Встановлено, що структура концепту VALUES у британській лінгвокультурі децю відрізняється від структури цього концепту у текстах британських політичних промов. Однак, спостерігається баланс між внутрішніми цінностями, які

стосуються самої країни та її громадян, і зовнішніми, які відображають її ставлення до міжнародних партнерів та світових подій. Когнітивні ознаки складових концепту VALUES у текстах британських політичних промов репрезентують перехід від індивідуальних цінностей до площини колективно важливих, що пов'язано із особливостями матеріалу дослідження.

Ключові слова: концепт VALUES, вербалізатори концепту, цінності, політичні промови, британське суспільство, ключова лексема, когнітивна ознака.

Summary. *The article examines the verbalizers of the British value system through the concept VALUES and their implementation in political speeches. Theoretical approaches to the topic are analyzed and research methods are proposed. The key verbalizers of the concept are singled out as: Work, Patriotism, Public institutions, Democracy, Rights and responsibilities, Family values, Cooperation, Freedom, Market economy, Consumerism, Success, Respect / pride, Science, Private property, Values, Rule of law, Community, Health, Tolerance, Justice, Honesty, Wealth, Money, Happiness. Various aspects of values are studied, including their role in shaping the image of a politician, reproduction of ideological attitudes, and correlation with public expectations. Specific examples of British politicians' speeches illustrating the importance of different values in political speech are analyzed. An extensive corpus of speech text data is presented, which includes speeches of key political figures, from the Prime Minister to the leaders of the opposition. An in-depth analysis of selected verbalizers of values in British political speeches is carried out with an emphasis on the flexibility of these verbalizers depending on different political leaders, political, socio-cultural and historical changes in British society. It was established that the structure of the concept VALUES in the British linguistic culture is somewhat different from the structure of this concept in the texts of British political speeches. However, there is a balance between internal values, which concern the country itself and its citizens, and external values, which reflect its attitude to international partners and world events. The cognitive features of the components of the VALUES concept in the texts of British political speeches represent the transition from individual values to the plane of collectively important ones, which is connected with the peculiarities of the research material.*

Key words: concept VALUES, verbalizers of the concept, values, political speeches, British society, key lexeme, cognitive feature.

Вступ. Кожна нація розвивається та рухається вперед завдяки цінностям, які є міцним фундаментом суспільства. Вербальна актуалізація цінностей, яку спостерігаємо у мові та риторичі політичних лідерів, відіграє важливе значення в розумінні динаміки та спрямованості усього суспільства. Вітчизняні та зарубіжні мовознавці розглядають промови британських політиків як важливий ресурс для вивчення ціннісних орієнтирів британського суспільства. Питання цінностей досліджували такі українські науковці як О. Дуденко, Л. Залізник, О. Пономарів, О. Молчанов; а також зарубіжні вчені: М. Холлідей, Л. Дюль, М. Лоуренс, Дж. Лакофф, Дж. С. Міль, Ч. Філмор, Р. Лангакер.

Вербалізатори концепту VALUES та їх реалізація у текстах промов британських політиків стають об'єктом дослідження мовознавців, які прагнуть розкрити сутність та роль цінностей у формуванні громадянського суспільства. Аналізуючи мовні конструкції та лексичні одиниці, вони відтворюють палітру ціннісних установок, що визначають колективну свідомість та культурний ландшафт сучасної Британії.

Такий лінгвістичний підхід до вивчення цінностей у текстах промов політиків не лише сприяє розумінню глибинного смислу мовних конструкцій, але й відкриває нові перспективи для аналізу та розвитку культурної спадщини країни.

Метою дослідження є виявлення ролі вербалізаторів концепту VALUES у формуванні та вираженні цінностей британського суспільства через тексти промов його політиків.

Методологія та методи дослідження. Для глибшого розуміння того, як вербалізатори концепту "VALUES" реалізуються у політичних промовах британських політиків доцільно поєднати такі методи дослідження як: контент-аналіз – з метою виявлення окремих слів, фраз або конструкцій, що пов'язані з досліджуванним концептом "VALUES"; дискурсивний аналіз – з метою виявлення домінуючих тем та аргументів у промовах; семантичний аналіз – задля розуміння акценту політиків на конкретних цінностях, що складають концепт "VALUES"; контекстуальний аналіз – для розуміння того, як контекст політичного дискурсу впливає на вживання концепту "VALUES" у промовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. У британському суспільстві впродовж XX століття цінності відігравали провідну роль, оскільки вони стали основою для прийняття важливих рішень, формування громадської думки та визначення майбутнього країни. Промови британських політиків відображають їх важливість, віддзеркалюючи основні орієнтири, які визнаються та підтримуються в британському суспільстві. Збереження цих цінностей в сучасному світі вимагає ретельного вивчення та аналізу, адже вони визначають не лише сьогодення, а й майбутнє нації.

Проведений аналіз емпіричного матеріалу дає змогу побудувати структуру концепту VALUES у британських масмедійних текстах наступним чином: до ядра за частотністю вживання включено такі складові як *Work* (11,2%), *Patriotism* (8,9%), *Public institutions* (7,2%), *Democracy* (7,1%), *Rights and duties* (6,4%), *Family values* (6,4%), *Collaboration* (6%). До навіколоядерної зони концепту VALUES входять *Freedom* (4,6%), *Market economy* (4,5%), *Consumerism* (4,2%), *Success* (4%), *Respect / pride* (3,5%), *Science* (3,4%), *Private property*

(3,1%), *Value(s)* (3%), *Rule of law* (2,9%), *Community* (2,9%), *Health* (2,4%), *Tolerance* (2,3%), *Justice* (2,3%). Периферію концепту складають такі цінності як *Honesty* (1,2%), *Wealth* (1%), *Money* (0,7%), *Happiness* (0,5%) [1, 102]. Виокремлені складові надалі вважаємо вербалізаторами концепту,

Розглянемо фрагменти текстів, у яких ці вербалізатори актуалізуються,

*"I am sure the nation will join me in assuring you that what you do is appreciated and every hour of your **hard work** brings us closer to a return to more normal times"* [2]. У цьому фрагменті вираз *hard work* у поєднанні із присвійним займенником *your* підкреслює, що праця кожного важлива і має велике значення для досягнення спільних цілей. Використання терміну *"nation"* вказує на єдність у суспільстві і апелює до складової концепту *Collaboration*. Вираз *"return to more normal times"* вказує на такі цінності як *Wealth, Success, Respect / pride, Happiness*. Зазначені елементи допомагають створити враження єдності та підтримки в контексті промови.

Ознака *Love and pride for the country* актуалізується через поєднання слів-вербалізаторів з такими лексичними одиницями як *love, pride, our, we as a country, entire nation, great* тощо, наприклад: *"We want this to be the beginning of a new era of friendly cooperation, between the EU and an energetic Britain, a Britain that is simultaneously a great European power, and truly global in our range and ambitions"* [3]. У наведеному уривку мовець висловлює гордість за Велику Британію, називаючи її країною, яка має велику владу в Європі – *great European power* – з амбіціями завоювання світового впливу. Висловлена підтримка дружній співпраці (*"friendly cooperation"*) вказує на цінність міжнародної співпраці та дружніх відносин між країнами, що, в свою чергу, підкреслює важливість мирної та конструктивної взаємодії. Використання слів *"energetic Britain"* та *"great European power"* вказує на бажання стати сильним, енергійним гравцем на світовій арені та важливість цінностей *Success, Market economy, Collaboration, Wealth, Respect / pride, Rights and duties, Democracy, Public institutions*.

Когнітивна ознака *Service for the country* репрезентована одиницями *service, serve, transform, to one's best for* тощо, наприклад: *I love this country, and I feel honored to have served it, and I will do everything I can in [the] future to help this great country succeed* [4]. У наведеному уривку мовець не лише висловлює почуття любові до своєї країни – *love this country* – та гордості за неї – *this great country*, але й говорить про можливість служити їй, як про особливу честь – *feel honored to have served it*.

До ядра концепту входить також складова *Public institutions*. Йдеться, передусім, про довіру до органів влади, парламенту, уряду. Найчастотнішими одиницями є *parliament* та *government*. Складова *Democracy* у текстах британських політичних промов також має високу частотність. Головними ознаками демократії вважається можливість брати участь у виборах та у прийнятті важливих рішень – *Right to vote* та уряд, відповідальний перед своїми громадянами – *Responsible government*. Розглянемо приклади фрагментів текстів, в яких актуалізуються ці ознаки: *First, the agreement we reach with the EU must respect the referendum. It was a vote to take control of our borders, laws and money. And a vote for wider change, so that no community in Britain would ever be left behind again. But it was not a vote for a distant relationship with our neighbours* [5]. У наведеному уривку мовець підкреслює важливість голосування щодо Брекзиту, в якому взяли участь громадяни Великої Британії, акцентуючи увагу на тому, що вони проголосували за можливість самим контролювати власні кордони, закони, гроші, за великі зміни, і це є правом кожного – брати участь у прийнятті таких важливих рішень для майбутнього країни. Однією із перших цінностей, які актуалізуються в уривку є повага *Respect / pride* до результатів референдуму. Це виражає цінність демократії *Democracy* та поваги до волі громадян, які віддали свій голос. Мовець наголошує на бажанні контролювати власну долю, він запевняє, що голосування було за контроль над кордонами, законами та грішми.

Особливості політичного мовлення спричинили появу складової *Rights and duties* в ядрі концепту. Йдеться, передусім, про дотримання основних прав – *human rights, worker's rights* тощо, та виконання обов'язків як з боку держави, так і з боку громадян, баланс між правами та обов'язками, оскільки наявність одних завжди повинна передбачати наявність інших, наприклад: *And in our diplomacy, our fight against climate change, our campaigns for human rights, female education – we will rediscover muscles that we have not used for decades: the power of independent thought and action – not because we want to detract from anything done by our EU friends – of course not* [6]. Лексема “*muscles*” вказує на відновлення незалежного мислення та дій, що репрезентує цінність самостійності та незалежності в прийнятті рішень. Підтримка універсальних цінностей виражена у готовності до боротьби за кліматичну справедливість, права людини та освіту для жінок. Політик підтримує універсальні цінності, які сприяють глобальному благополуччю та розвитку.

Ознаками складової *Family values* є турбота про власну родину та любов до неї – *Love and care for one's family*, яка репрезентована

одинацями із семантичного кола ключової лексики, та любов до країни як домівки – *Love to Motherland*, яка представлена одиницями *home, we as children* тощо. Розглянемо уривки промов, у яких ці ознаки актуалізуються: *Everyone who loves our great country, who works hard for their family and wants their children and grand-children to enjoy greater opportunity than they did* [7]. У цьому уривку промови виокремлюється кілька ключових цінностей та ідей, серед яких *Patriotism*: використання виразу “*everyone who loves our great country*” вказує на важливість патріотизму та любові до рідної країни. Ця цінність виражається у бажанні сприяти процвітання та добробуту країни.

На важливість складових *Work and Family values* вказує фраза “*works hard for their family*”, що підкреслює цінність працьовитості та сімейних зв’язків. Це свідчить про бажання забезпечити краще життя для своїх близьких через працю та відданість. Вираз “*wants their children and grandchildren to enjoy greater opportunity than they did*” вказує на турботу про наступні покоління.

Частотність складової *Collaboration* та лексемами, що входять до її синонімічного розширення (*partnership*) прослідковуємо в наступному уривку: *Because now is the moment, precisely as we leave the EU, to let those natural feelings find renewed expression in building a new partnership, which is one of the great projects for next year. And as we work together with the EU, as friends and sovereign equals, in tackling climate change and terrorism; in building academic and scientific cooperation; redoubling our trading relationship – I frankly urge everyone on either side of what are after three year – three and a half years after all an increasingly arid argument, I urge everyone to find closure and to let the healing begin* [8]. У наведеному уривку тема співпраці є провідною, вона представлена цілим переліком одиниць, які є лексемами-супровідниками слів-вербалізаторів складової *Collaboration*, а саме *a new partnership, we work together, friends and sovereign equals, scientific cooperation, relationship*, які поєднуються з лексемами із позитивною конотацією, що підкреслює важливість співпраці для досягнення спільних цілей.

Складова *Freedom* є однією з фундаментальних цінностей британського суспільства. Когнітивними ознаками цієї складової вважаємо *Basic freedoms* та *Free competition*. Ознака *Basic freedoms* представлена одиницями *speech, thought, press, religion* тощо у поєднанні з ключовою лексемою та її синонімічним розширенням. Йдеться про основні свободи демократичного суспільства, наприклад: *Where everyone has the security of a safe home and enough to eat; the opportunity to get a good education and a satisfying job to support*

their family; and the freedom of thought, speech and action to do and be everything their talents and hard work fit them for [9]. У наведеному фрагменті підкреслюється надзвичайна важливість мати фундаментальні свободи – *the freedom of thought, speech and action to do and be everything* – для щасливого та успішного життя.

Ознака *Free competition* репрезентована лексемами *competition, trade, commerce* тощо, наприклад: *Furthermore, as I said in Florence, we share the same set of fundamental beliefs; a belief in free trade, rigorous and fair competition, strong consumer rights, and that trying to beat other countries' industries by unfairly subsidising one's own is a serious mistake* [8]. У цьому уривку мовець відносить вільну торгівлю та конкуренцію до системи фундаментальних цінностей суспільства – *same set of fundamental beliefs; a belief in free trade, rigorous and fair competition*.

Складова *Market economy*, представлена такими лексемами як *free, market, competition, new, regulated* тощо. Важливість ринкової економіки та вільного ринку вважається необхідною умовою існування демократичного суспільства, наприклад: *It has been democratic politics, an open market economy and the enduring values of free speech, the rule of law and a system of government founded on the concept of inviolable human rights that has provided the nexus of that progress in the past. And a healthy body politic will be essential to consolidating and extending that progress in the future* [9]. У наведеному уривку мовець відносить вільну ринкову економіку до фундаментальних цінностей – *values of free speech, the rule of law* і включає її до непорушних прав людини – *inviolable human rights*.

Високо частотними є цінності *Consumerism* та *Success*. Складова *Consumerism* має таку когнітивну ознаку як *Consumer rights*, що зумовлена характерними особливостями політичного мовлення. Найчастотнішими лексичними одиницями, якими представлена ця ознака, є *consumer, shopping, goods, services*, тощо. Розглянемо приклад фрагменту тексту, в якому актуалізована ця ознака: *Furthermore, as I said in Florence, we share the same set of fundamental beliefs; a belief in free trade, rigorous and fair competition, strong consumer rights, and that trying to beat other countries' industries by unfairly subsidising one's own is a serious mistake* [8]. Цінність *strong consumer rights* у наведеному прикладі включена до переліку інших базових цінностей британського суспільства.

Складова *Success* пов'язана з успіхом в сфері економіки та торгівлі, наприклад: *No one comparing the quality of life or economic success of liberal democracies like the UK, France and Germany to that of the Russian Federation would conclude that our system is obsolete* [9].

Успіх в економіці – *economic success* – вважається умовою належної якості життя, ознакою демократичності та високого розвитку суспільства.

Складова *Value(s)* є одним із найпоширеніших засобів маніпулювання в політичному мовленні, до прикладу: *So if we are to stand up for these values that are fundamental to our way of life, we need to rebuild support for them by addressing people's legitimate concerns through actual solutions that can command public consent, rather than populist promises that in the end are not solutions at all* [9]. Звернення до фундаментальних цінностей британського суспільства – *these values that are fundamental* – використовується мовцем для критики політики попередників та схвалення власної політики і заклику до спільних дій.

Складова *Rule of law*, яка також отримала вищу частотність, тісно пов'язана зі складовими *Public institutions ma Rights and duties*. Вона передбачає верховенство права, повагу до інститутів влади, виконання обов'язків та забезпечення дотримання прав, наприклад: *... there will be a legal duty to secure changes to the political declaration to reflect this new deal. All of these commitments will be guaranteed in law – so they will endure at least for this Parliament* [2].

Складова *Private property* актуалізується у контексті недоторканності кордонів, невтручання у внутрішні справи країни, наприклад: *That means taking control of our own affairs, as those who voted in their millions to leave the European Union demanded we must. So we will take back control of our laws and bring an end to the jurisdiction of the European Court of Justice in Britain* [8]. Можливість контролювати власні справи, кордони і закони – *taking control of our own affairs* – вважається найбільшою перевагою угоди про Брекзит і використовується для того, щоб переконати слухачів у правильності прийнятого рішення.

Вербалізаторами складової *Community* є лексеми *local, citizens, partners, people* тощо, наприклад: *Our world's greatest assets are threatened every day and it is so important that we support local communities to safeguard every element of this incredible world* [10]. У наведеному уривку йдеться про необхідність підтримки місцевих громад – *we support local communities* – як необхідну умову збереження світових цінностей.

Головною когнітивною ознакою цінності *Health* у текстах промов британських політиків є *Mental health*, наприклад: *After all, mental illness is about recovery, mental health is about consciousness, mental fitness is about well-being. To be happy is to be mindful, mindful of your feelings, mindful of your surroundings, and mindful of the 7.7 billion*

other humans that inhabit this planet. And while we're on the topic of health, let's talk about the health of our planet too [10]. Як бачимо, у наведеному уривку лексема “*mental*” у контексті здоров’я трапляється тричі, а сама тема здоров’я є настільки широкою, що мовець включив сюди проблеми з навколишнім середовищем, використовуючи метафору *the health of our planet*.

Складова *Tolerance* має важливе значення, оскільки Британці характеризують себе як толерантну націю, а Велику Британію як толерантну країну, яка забезпечує рівні права всім громадянам, незалежно від раси, статі, релігії та інших чинників. Це підтверджується частотністю таких лексем-супровідників як *tolerant, fair, justice* тощо. Розглянемо приклади, в яких ця складова актуалізується: *I want this United Kingdom to emerge from this period of change stronger, fairer, more united and more outward-looking than ever before. I want us to be a secure, prosperous, tolerant country – a magnet for international talent and a home to the pioneers and innovators who will shape the world ahead. I want us to be a truly Global Britain – the best friend and neighbour to our European partners, but a country that reaches beyond the borders of Europe too. A country that goes out into the world to build relationships with old friends and new allies alike* [11]. У наведеному уривку мовець говорить про майбутнє, яке бачить для Великої Британії – *stronger, fairer, more united and more outward-looking* – сильніша, справедливіша країна, ніж будь коли, яка прагне відігравати важливу роль на міжнародній арені – *country that reaches beyond the borders; A country that goes out into the world*, і серед інших невід’ємних ознак такої країни майбутнього називає толерантність – *secure, prosperous, tolerant country*.

Складові *Justice* та *Tolerance* займають однаковий щабель у системі британських цінностей і, відповідно, є однаково важливі для британського суспільства. Ці цінності мають схожі ознаки, оскільки ключові лексеми на їх позначення входять до синонімічного розширення одна одної. Лексема *justice* переважно трапляється в складі виразів *Court of Justice* та *justice system*, та в інших поєднаннях зі значенням рівних справедливих можливостей для всіх громадян, незалежно від етнічних, расових чи гендерних відмінностей, наприклад: *David's true legacy is not about the economy, but about social justice. From the introduction of same-sex marriage, to taking people on low wages out of income tax altogether, David Cameron has led a One Nation government, and it is in that spirit that I also plan to lead* [12]. У цьому уривку соціальна справедливість – *social justice* – яка передбачає однакове ставлення та рівні можливості для всіх, від одностатевих шлюбів до людей із низьким рівнем доходів, поставлена вище економічних досягнень.

Лексемами, що вербалізують цінність *Honesty*, є слова-вербалізатори та їх синонімічне розширення у поєднанні з одиницями *hope, belief, reliable, transparent* тощо. Розглянемо фрагмент тексту, в якому ця складова актуалізується: *Be braver. Be stronger. Be kind to each other. Be kind to yourselves. Have less screen time, and more face to face time. Exceed expectations. Eliminate plastics. Conserve water. Protect wildlife and their unique habitat. Keep empathy alive. Ask your friends how they are doing and listen to the answer. Be honest. Take risks. Change your thoughts and change the world. Dare to be the greatest generation of all time. I am with you, we are with you! Get to work* [8]. У наведеному уривку мовець, принц Гаррі, звертається до нації із закликом передусім про об'єднання, підкреслюючи, що він також зі своїми співгромадянами. Він закликає їх бути такими, якими повинні бути сучасні британці – представники найвеличнішої нації. Серед інших важливих рис, що входять до системи цінностей сучасного британського суспільства – любов до ближнього, сміливість, відповідальність, готовність працювати – мовець називає і цінність *Honesty*, яка займає важливе місце в ієрархії.

Складова *Wealth* репрезентована поєднанням ключової лексеми та інших вербалізаторів, найчастотнішим серед яких є *prosperity*, з такими одиницями як *levels, growth, ability, security* тощо. Переважно йдеться про процвітання країни. Коли мовці говорять про особистий добробут кожного, передусім вони висловлюються у контексті загального добробуту нації як однієї із важливих умов щасливого життя. Розглянемо уривки текстів, в яких ця соціокультурна цінність актуалізується: *The integrity and prosperity of the union that binds the four nations of the United Kingdom [England, Scotland, Wales, Northern Ireland] is of the utmost importance to my Government. My Ministers will bring forward measures to support citizens across all the nations of the United Kingdom* [2]. У наведеному уривку йдеться про добробут нації – *prosperity of the union* – як передумову об'єднання Королівства. Цілісність та добробут країни названі головними завданнями, які стоять перед урядом.

Цінність *Money* репрезентована одиницями, що входять до семантичного поля ключової лексеми та словами супровідниками, серед яких найчастотнішими є присвійні займенники, зокрема, *we*. Когнітивною ознакою цінності *Money* є *Control of money*, оскільки таке поєднання трапляється найчастіше, наприклад: *This Agreement provides for a real Brexit, taking back control of our borders, laws, money, farming, fisheries, and trade, amounting to the greatest single restoration of national sovereignty in Parliamentary history* [9].

Складова *Happiness* репрезентована, передусім, поєднанням слів-супровідників із ключовою лексемою та похідними від неї.

Поняття щастя імплементує ознаки, які зумовлені типом дискурсу, що досліджується. Йдеться не лише про особисті відчуття чи турботу про особисті речі, не про сприйняття себе як окремого індивіда, а про сприйняття себе як громадянина, представника та повноправного члена суспільства з високими ідеалами та спільними фундаментальними цінностями, наприклад: *To be happy is to be mindful, mindful of your feelings, mindful of your surroundings, and mindful of the 7.7 billion other humans that inhabit this planet. And while we're on the topic of health, let's talk about the health of our planet too* [7]. Як бачимо, у наведеному уривку щастя трактується як здатність бути уважним не тільки до власних почуттів та потреб, а й до інших людей, які населяють планету – *mindful of the 7.7 billion other humans that inhabit this planet*, і до планети також – *the health of our planet too*. Виконання таких моральних обов'язків робить людей щасливими.

Висновки з дослідження. Цінності є ключовим елементом політичного мовлення і відображають пріоритети та переконання політиків. У політичних промовах спостерігається диверсифікація цінностей з метою привернути увагу аудиторії. У британських політичних промовах спостерігається баланс між внутрішніми цінностями, які стосуються самої країни та її громадян, і зовнішніми, які відображають її ставлення до міжнародних партнерів та світових подій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Світліковська О. А. Вербальні та невербальні засоби актуалізації соціокультурних цінностей британців та американців (на матеріалі масмедійних текстів) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2021. 294 с.
2. American Rhetoric. 2020. April, 27. URL : <https://www.americanrhetoric.com/speeches/borisjohnsonpostcovid19downingstreetspeech.htm> (дата звернення: 10.01.2021).
3. American Rhetoric. 2020. March, 23. URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/borisjohnsoncoronaviruslockdownbritain.htm> (дата звернення: 10.01.2021).
4. American Rhetoric. 2016. June, 24. URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/davidcameronresignationspeech.htm> (дата звернення: 16.12.2020).
5. American Rhetoric. 2015. June, 26. URL: <https://www.bbc.com/news/uk-politics-43256183> (дата звернення: 16.12.2020).
6. American Rhetoric. 2019. October, 19. URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/borisjohnsonsatursdayparliamentbrexitdeal.htm> (дата звернення: 08.11.2020).
7. American Rhetoric. 2019. September, 19. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/pms-speech-on-new-brexit-deal-21-may-2019> (дата звернення: 16.12.2020).
8. American Rhetoric. 2020. January, 31. URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/borisjohnsonleavingtheEUfinally.htm> (дата звернення: 10.01.2021).

9. American Rhetoric. 2019. February, 5. URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/stateoftheunion2019.htm> (дата звернення: 16.12.2020).
10. REV. 2020. July, 2. URL : <https://www.rev.com/blog/transcripts/prince-harry-speech-transcript-on-fighting-racism-at-diana-awards> (дата звернення: 19.12.2020).
11. Prospect Magazine. 2017. October, 9. URL : <https://www.prospectmagazine.co.uk/magazine/beware-of-kipling-spouting-politicians-britains-imperial-mindset-is-undermining-its-chances-of-brex-it-trade-success> (дата звернення: 02.02.2020).
12. American Rhetoric. 2017. May, 11. URL : <https://www.americanrhetoric.com/speeches/mikepencepersecutedchristianssummit.htm> (дата звернення: 10.09.2020).